

EDUSKUNNAN VASTAUS 231/2014 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi uusjakojen tukemisesta ja kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi uusjakojen tukemisesta ja kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta (HE 193/2014 vp).

Valiokuntakäsittely

Maa- ja metsätalousvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (MmVM 26/2014 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

uusjakojen tukemisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Lain tavoitteet

Tämän lain tavoitteena on parantaa tilojen toimintaedellytyksiä ja maa- ja metsätalouden kannattavuutta edistämällä tehokkaan ja tarkoitukseenmukaisen kiinteistörakenteen sekä sitä palvelevan tie- ja kuivatusverkoston luomista.

2 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään uusjaoista aiheutuvien toimituskustannusten ja uusjakojen yhteydessä

suoritetuista toimenpiteistä aiheutuvien kustannusten rahoittamiseksi valtion varoista myönnettävästä tuesta.

2 luku

Tuen myöntäminen

3 §

Tukimuodot

Tukea voidaan myöntää:

1) uusjakotoimituksesta aiheutuviin kiinteistötoimitusmaksuihin (*hallinnollisten kustannusten tuki*); ja

2) kustannuksiin, jotka aiheutuvat uusjaossa suoritettavasta tien rakentamisesta tai kuivatus-työstä (*investointituki*).

4 §

Valtion tukea koskevan Euroopan unionin lainsäädännön soveltaminen

Hallinnollisten kustannusten tukea myönnetäessä sovelletaan tiettyjen maa- ja metsätalouseläen ja maaseutualueiden tukimuotojen toteutamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan ja 108 artiklan mukaisesti annettua komission asetusta (EU) N:o 702/2014. Tukea ei myönnetä sellaiselle uusjaon osakkaalle, joka on mainitun asetuksen 1 artiklan 5 kohdan a alakohdassa tai 2 artiklan 14 kohdassa tarkoitettu yritys.

Investointitukea ei voida myöntää toimenpiteeseen, jos tuki muodostuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 artiklan 1 kohdassa tarkoitetuksi valtion tueksi.

5 §

Tuen saaja

Tuen saajana voi olla uusjaossa jako-osakkaana oleva luonnollinen henkilö, yksityisoikeudellinen tai julkisoikeudellinen yhteisö, säätiö tai kuolinpesä.

6 §

Investointituen edellytykset

Investointituen edellytyksenä on, että:

- 1) toimenpide on alueellinen;
- 2) toimenpide on tarkoituksenmukaisen kiinteistörakenteen vaatima ja välttämätön; sekä
- 3) toimenpide on esitetty suoritettavaksi uusjakotoimituksessa.

Jos toimenpiteen suorittamista tuetaan valtion varoista muun kuin tämän lain nojalla, toimenpiteeseen ei myönnetä tässä laissa tarkoitettua investointitukea.

7 §

Hyväksyttävät kustannukset

Investointitukea voidaan myöntää tuettavasta toimenpiteestä aiheutuviin toimitusmiesten hyväksymän kustannusarvion mukaisiin tarpeellisiin ja kohtuullisiin kustannuksiin.

Hyväksyttäviin kustannuksiin luetaan myös toimenpiteen suunnittelusta aiheutuvat kustannukset.

8 §

Tuen taso

Kiinteistötoimitusmaksusta jätetään valtion lopulliseksi menoksi 75 prosenttia hallinnollisten kustannusten tukena.

Tuettavasta toimenpiteestä aiheutuvista kustannuksista jätetään valtion lopulliseksi menoksi 50 prosenttia investointitukena.

9 §

Tuen myöntäminen uusjakohankkeelle

Tuki voidaan myöntää uusjakohankkeelle, jos jaolla voidaan oleellisesti kehittää alueen kiinteistörakennetta ja jaolla saavutettavat hyödyt ovat kustannuksia suuremmat.

Maanmittauslaitos päättää uusjakohankkeen tukemisesta valtion varoin toimitusmiesten esityksestä, jos toimituksen hakija tai muu asianosainen sitä pyytää.

Päätös tuen myöntämisestä on tehtävä ennen toimituksessa tehtävää päätöstä toimituksen edellytyksistä ja laajuudesta.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään toimitusmiesten esityksen sisällöstä.

10 §

Investointitukipäätös

Maanmittauslaitos päättää uusjakohankkeelle myönnetyn tuen kohteena olevat tie- ja kuivatus-työt.

Päätös tehdään hyväksytyn uusjakosuunnitelman ja siihen liittyvien suunnitelmien perusteella toimitusmiesten esityksestä.

Jos toimitusmiesten uusjakosuunnitelmassa tehtäväksi esitettyä toimenpidettä koskevaan päätökseen on haettu muutosta, tukipäätöstä ei tältä osin saa tehdä, ennen kuin muutoksenhaku on lainvoimaisesti ratkaistu.

3 luku

Uusjakokustannusten maksaminen ja periminen

11 §

Kustannusten maksaminen

Maanmittauslaitos maksaa tuettavasta toimenpiteestä aiheutuneet kustannukset valtion varoista toimenpiteen suorittajalle hyväksytysti tehtyä työtä vastaan.

12 §

Perintäpäätös

Tuen saajalta peritään tämän osuus investointikustannuksesta vähennettynä 8 §:n 2 momentissa tarkoitettulla osuudella.

Maanmittauslaitoksen on tehtävä tuen saajan maksettavaksi jäävän osuuden perinnästä päätös sen jälkeen, kun investointikustannusten suuruus ja osittelu on ratkaistu lainvoimaisesti. Päätöksestä on käytävä ilmi perittävän pääoman määrä, 13 §:n 1 momentissa säädetty korko, koron alkamishetki sekä osasuoritusten eräpäivä.

Tuen saajan maksettavaksi jäävän kiinteistötoimitusmaksun perimisestä säädetään kiinteistötoimitusmaksusta annetussa laissa (558/1995).

Maanmittauslaitoksen on toimitettava jäljennös päätöksestään toimitusinsinöörille ja Valtiokonttorille.

13 §

Tuen saajan osuuden perintä

Tuen saajan on suoritettava osuutensa 12 prosentin suuruisina osasuorituksina, joista luetaan koroksi neljä prosenttia kulloinkin suorittamatta olevalle pääomalle ja muu osa pääoman lyhennykseksi.

Perittävälle pääomalle on suoritettava korkoa perintäpäätöksen antopäivästä.

Tuen saajan maksuvelvollisuus alkaa toisena vuotena sen vuoden jälkeen, jolloin Maanmittauslaitoksen 12 §:n 2 momentissa tarkoitettu perintäpäätös annettiin.

Tuen saajan 1 momentissa tarkoitettujen osasuoritusten suorasta ulosottokelpoisuudesta ilman ulosottoperustetta säädetään verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetussa laissa (706/2007).

Valtiokonttori huolehtii tuen saajan osuuden sekä koron perinnästä. Perintään sovelletaan, mitä eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetussa laissa (78/2007) säädetään uusjakotoimituksiin liittyvien saatavien perinnästä, jollei jäljempänä toisin säädetä.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään osasuorituksen eräpäivästä.

14 §

Kertasuoritus ja ylimääräiset lyhennykset

Tuen saajan on maksettava pääomamäärältään enintään 1 000 euron määräinen osuus investointikustannuksista kertasuorituksena.

Tuen saaja voi tehdä ylimääräisiä lyhennyksiä. Lyhennyksestä luetaan koroksi neljä prosenttia suorittamatta olevalle pääomalle ja muu osa pääoman lyhennykseksi.

15 §

Viivästyskorko

Jos perittävää määrää ei makseta viimeistään perintäpäätöksessä määrättyä eräpäivänä, sille

on suoritettava vuotuista viivästyskorkoa korkolain (633/1982) 4 §:n 1 momentissa säädetyn korkokannan mukaisesti.

4 luku

Erinäiset säännökset

16 §

Lakisääteinen panttioikeus

Jaonalainen kiinteistö on panttina tuen saajalta perittävästä investointikustannusten osuudesta ja sille määrätystä korosta sekä takaisin perittävän tuen ja sille määrätyn koron suorittamisesta niin kuin maakaaren (540/1995) 20 luvussa säädetään.

17 §

Lainhuuto- ja kiinnitysrekisterimerkinnot

Kun Maanmittauslaitos on tehnyt 12 §:n 2 momentissa tarkoitetun päätöksen, sen on tehtävä asiasta viipymättä merkintä 16 §:ssä tarkoitettua panttivastuusta lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin.

Kun perittävät kustannukset korkoineen on täysin maksettu, lainhuuto- ja kiinnitysrekisteriin tehtävään ilmoitukseen sovelletaan, mitä eräiden maa- ja metsätalousministeriön hallinnonalan lainojen ja saamisten siirtämisestä Valtiokonttorin hoidettavaksi annetun lain 16 §:n 2 momentissa säädetään.

18 §

Toimenpiteen kilpailuttaminen

Valtion varoista tuettavien 3 §:n 2 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden urakalla teettämiseen sovelletaan, mitä julkisista hankinnoista annetussa laissa (348/2007) säädetään.

19 §

Tuen myöntämispäätöksen muuttaminen

Maanmittauslaitos päättää 9 §:ssä säädetyn tuen myöntämispäätöksen muuttamisesta toimitusmiesten esityksestä.

Toimitusmiesten on tehtävä Maanmittauslaitokselle esitys tuen myöntämispäätöksen muuttamisesta, jos uusjako on suoritettu huomattavalta osalta toisin kuin päätöstä annettaessa oli edellytetty.

20 §

Uusjakojen tukemisvarojen käytön valvonta

Maanmittauslaitoksen keskushallinto valvoo uusjaon tukemisvarojen käyttämistä.

Valvonnassa noudatettavasta menettelystä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

21 §

Tuen takaisinperintä

Valtion lopulliseksi menoksi 8 §:n mukaan jäävä osuus tuesta on perittävä takaisin, jos:

1) tuettava uusjakotoimitus tai toimenpide on toteutettu siten, etteivät tuen myöntämisen edellytykset täyty;

2) Euroopan unionin lainsäädäntö tätä edellyttää.

Maanmittauslaitos päättää tuen takaisinperinnästä. Päätöksellä vahvistetaan takaisinperittävä määrä ja sille suoritettava korko sekä niiden suorittamiselle asetettava eräpäivä.

Tuen saajan on maksettava takaisinperittävälle määrälle korkolain 3 §:n 2 momentissa säädettyä vuotuista korkoa lisättynä kolmella prosenttiyksiköllä. Korkoa on suoritettava tuen maksupäivästä tämän pykälän 2 momentissa tarkoitettuun eräpäivään.

Takaisinperittävä saatava on suoraan ulosotokelpoinen sen jälkeen, kun päätös sen takaisinperinnästä on saanut lainvoiman. Saatavan perimisestä säädetään verojen ja maksujen täytäntönpäätöksenä annetussa laissa.

22 §

Muutoksenhaku

Edellä 21 §:n 2 momentissa tarkoitettuun Maanmittauslaitoksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa (586/1996) säädetään. Muuhun Maanmittauslaitoksen tässä laissa tarkoitettuun päätökseen saa vaatia oikaisua Maanmittauslaitokselta siten kuin hallintolaissa (434/2003) säädetään. Oikaisuvaatimukseen annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään.

Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla vain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

23 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan uusjakojen tukemisesta annettu laki (24/1981).

Ennen tämän lain voimaantuloa vireille tulleen uusjakotoimituksen yhteydessä myönnettävään tukeen sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Laki

kiinteistönmuodostamislain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan kiinteistönmuodostamislain (554/1995) 67 §:n 1 momentin 2 kohta sekä 72, 74, 80 ja 82 §, sellaisena kuin niistä on 72 § laissa 1476/2009, ja

muutetaan 73 §:n 1 ja 2 momentti, 83 §, 88 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 90 ja 93 §, sellaisina kuin niistä ovat 88 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohta sekä 90 § laissa 1159/2005, seuraavasti:

73 §

Uusjaossa tehdään ne tiet ja tarvittavat kuivatustyöt, jotka ovat jaon tarkoituksen toteuttamiseksi tarpeellisia.

Kuivatustöiden tekeminen voi koskea myös sellaisia uusjakoalueen ulkopuolisia tiluksia, joiden omistajat siihen suostuvat. Toimenpiteiden suorittaminen edellyttää, että asianomainen maatalousviranomaisen niitä puoltaa ja niiden suorittamiseen ovat vesilainsäädännön mukaiset edellytykset olemassa.

sia ja muuta sellaista kiinteän omaisuuden osaa, jonka lunastaminen tai myyminen aiheuttaa pienemmän omaisuusmenetyksen kuin mitä omaisuuden siirtämisen kustannusten ja menetysten korvaamisesta aiheutuu.

88 §

Uusjaossa laaditaan uusjakosuunnitelma, jossa esitetään:

1) tehtävät tiet ja kuivatustyöt niihin liittyvine suunnitelmineen;

3) määräykset rakennusten lunastamisesta tai muusta järjestelystä;

83 §

Mitä 81 §:ssä säädetään toisen maalle jääneen rakennuksen osalta, koskee soveltuvien kohdin myös rakennelmaa, laitetta, johtoja, istutuk-

90 §

Uusjako on tehtävä uusjakosuunnitelman mukaisesti. Tie- ja kuivatusverkkoa saadaan kuitenkin vähäisessä määrin täydentää sekä tehdä uusjakosuunnitelmaan muitakin vähäisiä tarkistuksia. Jos uusjakosuunnitelma on laadittu 88 §:n 2 momentin mukaisesti ilmakuva-kartan tai muun kartta-aineiston perusteella ja kartta-aineistossa todetaan sellaista epätarkkuutta, joka on vaikuttanut vahvistetun uusjakosuunnitelman sisältöön, tulee asian korjaamiseksi muuttaa uusjakosuunnitelmaa taikka korvata epätarkkuudesta johtuva poikkeama jakoperusteesta 92 §:n mukaisesti.

93 §

Edellä 73 §:ssä tarkoitettujen hankkeiden kustannukset, 81 §:n 2 momentissa tarkoitettu ra-

kennusmenetys, 81 §:n 3 momentissa tarkoitettu siirtokorvaus ja 83 §:ssä tarkoitettu omaisuusmenetys sekä 84 §:ssä ja 87 §:n 2 momentissa tarkoitettut korvaukset ja kustannukset jaetaan asianosaisten maksettaviksi heidän toimenpiteestä saamansa hyödyn mukaan. Jollei tällaista hyötyä voida arvioida, kustannukset ja korvaukset jaetaan muun kohtuullisen perusteen mukaan.

Tämä laki tulee voimaan _____
20 _____ päivänä _____ kuuta

Helsingissä 15 päivänä joulukuuta 2014